

Același punct de vedere îl împărtășesc și Kees van Jersel, director al lui „Tooneelgroup Theatre” (Arnhem) și Mosche Halevy, directorul teatrului „Ohel” din Tel-Aviv.

Împotriva noii concepții se ridică, desigur, valori tot atât de verificate. Decoratorul D. Oenslager susține că e neplăcut ca, dincolo de suprafața de joc, să vezi tot spectatori (scena centrală), că ar fi o sursă de distragere a atenției și de confuzii. W. Unruh afirmă și el că limitarea optică a scenei „à l'italienne” ajută concentrării, iar André Villiers, directorul „Centrului de studii filozofice și tehnice al teatrului” din Paris spune că scena „à l'italienne” va fi mereu valabilă, „prin puritatea tradiției ei și prin intenții”.

E greu să formulăm o concluzie cu privire la un principiu neverificat încă prin practică proprie. Sigur e că felul în care acest principiu este aplicat are tot atât de multă importanță, ca și modul în care au fost transpuse în practică celelalte principii mai vechi. Doar am avut prilejul să înregistrăm atâtea exemple proaste și de teatru „à l'italienne”. Totuși, credem că valoarea încercărilor pe linia teatrului adaptabil constă în fuga de grandilocvență exterioară, de fast decorativ, de stil pompiier, de paradă și, dimpotrivă, în apropierea de autentic, de esențial, în axarea pe idee, în urmărirea conținutului. Soluție tranzitorie sau durabilă — cert e că teatrul adaptabil și-a câștigat deocamdată meritul de a stimula creativitatea pe planuri diverse, însă toate legate de progresul artei teatrale, în ceea ce are ea valabil. Rămâne să vedem dacă, prin concepția ce-i stă la bază, este numai o noutate trecătoare sau dacă reprezintă realmente o formulă de viitor.

Liviu CIULEI

Știri din...

U.R.S.S.

◆ Teatrul Comsomolului Leninist din Leningrad a prezentat în premieră unională piesa *Str. Trei privighetori*, nr. 17 a dramaturgului iugoslav Dragutin Dobricianin.

Piesa relatează aventurile unui tânăr student, Mișa, care după luni de așteptare, primește un ordin de repartizare pentru o cameră situată pe strada Trei privighetori, nr. 17. Datorită unei greșeli strecurate în ordin, studentul nimerește pe un șantier. Cu toată împotrivirea constructorilor, studentul temându-se să nu-și piardă locuința, se instalează în casa aflată în

plină construcție, fără acoperiș, uși și ferestre. Temerile lui se dovedesc curind întemeiate. În aceeași zi, se mută în „casa nouă” familia paznicului șantierului, precum și o femeie în vîrstă, mătușa Polea. Spre surprinderea tuturor, în aceeași noapte, viitoarea baie este rechizionată de un tânăr cu numele de Pepik. Și astfel, într-o casă doar pe jumătate terminată, cu încăperi încă pline de var, cărămizi și moloz, un grup de oameni încearcă să improvizeze o viață normală. Lucrurile sînt însă departe de a fi normale și viața proaspeților colocatari este plină de neînțelegeri și incurcături, descrise de dramaturg cu deosebit haz.

Înscrierea acestei piese în repertoriul Teatrului Comsomolului Leninist este legată de o intimplare destul de neobișnuită. În cursul anului trecut, cu prilejul călătoriei sale în Iugoslavia, profesorul V. Zaițev de la Universitatea din Leningrad a vizionat acest spectacol la Split. Plăcîndu-i piesa, profesorul a solicitat textul ei, pe care, odată înapoiat în patrie, l-a transpus în limba rusă și l-a predat Teatrului Comsomolului Leninist. În timpul repetițiilor, teatrul s-a adresat autorului, solicitîndu-i o serie de modificări. D. Dobricianin a considerat pe deplin îndreptățite observațiile primite din partea teatrului sovietic și, păstrînd o strînsă legătură cu colectivul teatrului, a adus textului modificările cerute. În felul acesta, pe scena Teatrului Comsomolului Leninist a putut avea loc premiera acestei amuzante comedii, rod al colaborării dintre oamenii de artă sovietici și iugoslavi.

◆ În cursul verii, Teatrul „Vahtangov” a întreprins un turneu la Kiev. Cu acest prilej, au fost prezentate peste 70 de spectacole cu piesele *Omul cu arma*, *Foma Gordeev*, *Oleko Dundici*, *O gardă grea*, *Cyrano de Bergerac*, *Mult zgomot pentru nimic* și altele.

În timpul turneului, teatrul a prezentat în premieră comedia *Etajul 6*, aparținînd dramaturgului francez contemporan A. Jery. Piesa relatează aspecte din viața oamenilor simpli ai Parisului de azi.

◆ În cursul acestei veri, numeroase teatre regionale au întreprins turnee la Moscova. Spectacolele prezentate cu acest prilej au reliefat izbinzile pe care teatrele sovietice regionale, dintre care unele situate la sute de kilometri de capitala țării, le-au reputat pe drumul strădaniilor lor pentru desăvîrșirea măiestriei artistice. Turneele teatrelor regionale au demonstrat largile posibilități creatoare de care dispun astăzi teatrele sovietice, care abordează cu succes cele mai felurite genuri și cele mai dificile lucrări ale dramaturgiei clasice sau contemporane.

În acest sens, exemplul oferit de Teatrul de Dramă al Regiunii Nord-Osetine este deosebit de elocvent.

Înscrind în repertoriul său *Othello* de Shakespeare, teatrul și-a asumat o grea răspundere. Pe de o parte, exigențele unui text dramatic de mare adâncime și frumusețe poetică, solicitând cele mai delicate compartimente ale sensibilității actoricești, pe de altă parte, imaginea vie, neștearsă a unui *Othello*, așa cum fusese creat cu ani în urmă de Mordvinov pe scena „Mossovietului“, impuneau teatrului o deosebită atenție în ceea ce privește menținerea spectacolului pe linia sensurilor textului shakespeareian și la nivelul tradițiilor interpretative ale tragediei pe scena sovietică.

Teatrul de Dramă al Regiunii Nord-Osetine, departe de a se mulțumi cu aplicarea unor experiențe înfăptuite pe alte scene, a căutat drumuri proprii în descifrarea sensurilor profund umane ale dramei, căi noi pentru creionarea eroului shakespeareian, modalități noi pentru redarea tragediei sale.

Prin eforturile comune ale actorului V. Thapsaev, în rolul lui *Othello*, și ale regizorului Z. Britaev, spectacolul Teatrului de Dramă al Regiunii Nord-Osetine înscrie o pagină nouă în istoria întrupării scenice a dramei lui Shakespeare.

Cronicarul dramatic al ziarului „Pravda“, Pavel Antokolski, analizând acest spectacol, scrie printre altele: „Dacă adâncești creația lui V. Thapsaev, te convingi de un lucru foarte simplu: *Othello* creat de el e un om care, prin însăși natura sa, e făcut pentru a fi fericit. Fericirea sa, succesul său, *Othello* — interpretat de Thapsaev — le exprimă prin mijloace simple, dintre care cele mai importante sînt zîmbetul și risul. Zîmbetul îi mărturisește sentimentele și de aceea toată dragostea lui atît de puternică, dar atît de gingașă pentru *Desdemona* parcă stă cuibărită în surisul său.

Othello, astfel cum ni-l prezintă Thapsaev, ne rămîne în amintire ca un pasionat luptător pentru viață“.

În încheierea cronicii, P. Antokolski subliniază: „...Reprezentăția merită atenția spectatorilor și mai ales a colectivelor teatrale din capitală. Acestea ar avea multe de învățat de la actorii Teatrului Regiunii Nord-Osetine, dar mai ales cum trebuie citită cu ochi limpezi și cu privirea mereu proaspătă, moștenirea veacurilor trecute și cum trebuie dezvăluită această moștenire ca o pagină plină de măreție și viață veșnică“.

◆ Înregistrarea integrală pe discuri a spectacolelor teatrale ia în ultima vreme o amploare crescîndă în Franța. Recent, au fost înregistrate *Burghetul gentilom* de Molière, în interpretarea ansamblului Comediei Franceze, *Don Juan* de Molière, jucat de formația Teatrului Național Popular al lui Jean Vilar, ca și piesa *Dama cu camelii* de Dumas-fiul, cu Edwige Feuillère în rolul titular.

Înregistrarea acestor spectacole s-a realizat în cursul reprezentațiilor publice ale teatrelor.

◆ Teatrul „Pigalle“ din Paris, a cărui conducere a fost preluată de actorul și regizorul norvegian Aario Marist, va prezenta în stagiunea aceasta un repertoriu cuprinzînd opt piese străine, necunoscute încă în Franța, și trei lucrări noi ale unor dramaturgi francezi. Printre autorii cu care parizienii vor face cunoștință prin mijlocirea ansamblului lui Marist, este și scriitorul danez Kaj Munk.

R. Cehoslovacă

◆ Festivalul pieselor slovace și cehce, desfășurat în primăvara acestui an la Bratislava, a constituit o amplă trecere în revistă a forțelor creatoare ale teatrului slovac. Cu prilejul festivalului, au fost prezentate pe trei scene 47 de spectacole, dintre care 29 de piese de teatru, opt spectacole de operă, două recitaluri de balet, patru spectacole de operetă și două piese pentru tîneret.

În răstimpul celor trei săptămîni cit a durat festivalul, au fost organizate numeroase întîlniri între colectivele participante la festival și oamenii de teatru cehi și slovaci.

◆ În cursul actualei stagiuni, „Teatrul Frații Mrstik“ din Brno va prezenta o piesă inedită a lui Alois Mrstik: *Ladies Patronesses*, descoperită de curînd în arhiva dramaturgului și criticului literar K. Elgart Sokol.

Piesa dezvăluie cîteva aspecte din viața burgheziei cehce. Intriga gravitează în jurul unui bal, ai cărui organizatori omit să invite pe reprezentanții corpului didactic local. Profund jigniți și incitați mai ales de soțiile lor, profesorii urzesc o complicată război.

Piesa, scrisă în 1906, a fost abandonată de autorul ei, care a revăzut-o abia în 1915, cînd, în colaborare cu Elgart Sokol, i-a adus substanțiale modificări. De atunci, de-a lungul atîtor zeci de ani, piesa a rămas ascunsă printre alte hîrtii, cîștigin-

du-și de curind dreptul la viață, datorită cercetărilor întreprinse asupra moștenirii literare a lui Elgart Sokol.

Anglia

◆ Săptăminalul „The Stage” publică știrea că recentul Congres Internațional al Criticilor Dramatici, ale cărui lucrări s-au ținut la Paris, a hotărât în unanimitate constituirea unei Asociații Internaționale a Criticilor Dramatici. Asociația va putea elibera membrilor săi documente care, certificând oficial funcția pe care ei o exercită, le vor da posibilitatea să fie acceptați ca atare și de teatrele din alte țări decît ale lor. Asociația va facilita călătoriile în străinătate ale criticilor dramatici. Congresul a ales un comitet provizoriu, care să pregătească constituirea Asociației.

◆ Stagiunea 1956—1957 a Teatrului „Old-Vic” s-a deschis cu *Timon din Atena*, în care Ralph Richardson și-a făcut reîntoarea pe scena acestui teatru, după o întrerupere de nouă ani, și cu *Cymbeline*. La 23 octombrie, urmează să aibă loc primul spectacol cu *Mult zgomot pentru nimic*. Ultimele două piese nu au mai fost jucate la „Old Vic” de 25 de ani. Către sfîrșitul lunii decembrie, Robert Helpmann se va alătura restului ansamblului, ca interpret al lui Shylock în *Negușătorul din Venetia*.

În ultimii patru ani, Teatrul „Old-Vic” a montat 23 din cele 36 de piese prevăzute.

◆ Delegați din Anglia și Scoția, întruniți în vara aceasta la Dundee, au hotărît instituirea unui fond de încurajare a tinerilor dramaturgi de talent. În acest scop, vor fi alocate anual încasările obținute la unul din spectacolele de cel mai mare succes.

◆ Întreaga presă engleză este unanimă în a recunoaște înalta ținută artistică a spectacolelor oferite la Palace Theatre din Londra de Teatrul Național Popular din Paris, cu prilejul turneului său în Anglia. Formația condusă de Jean Vilar a prezentat în capitala Angliei un ciclu de spectacole cu *Triumful dragostei* a lui Marivaux, *Maria Tudor* de Victor Hugo și *Don Juan* de Molière. Cronicarii dramatici londonezi au subliniat în special caracterul popular al teatrului, ale cărui spectacole vor rămîne mult timp prezente în amintirea spectatorilor. Dintre cele trei piese prezentate, *Triumful dragostei* a lui Marivaux interpretată de Maria Casarès, Daniel Sorano și Georges Wilson, a întrunit cele mai numeroase elogii.

◆ Nu de mult, „Arts Theatre Club” a prezentat pentru prima oară în Anglia piesa lui Anouilh *Valsul toreadorilor*. Vizionată la Paris de Campbell Williams, directorul lui „Arts Theatre Club”, cu prilejul călătoriei sale pe continent, piesa a trezit interesul omului de teatru englez, care a decis montarea ei pe scena teatrului londonez. După cum remarcă presa engleză, gustul lui Campbell Williams s-a dovedit a nu fi dat greș, piesa întrunind unanime elogii atît din partea spectatorilor, cît și a criticii dramatice. Succesul înregistrat de piesa lui Anouilh a determinat recent un alt teatru englez, „Criterion Theatre”, să monteze *Valsul toreadorilor*.

R. P. Bulgaria

◆ Locuitorii satelor și localităților mai mari din regiunea munților Rodopi s-au obișnuit, de cinci ani încoace, să asiste periodic la spectacolele echipelor Teatrului popular regional de turnee. Colectivul teatrului e format în cea mai mare parte din tineri, care la început au fost actori amatori, iar cu timpul au hotărît să se consacre în întregime muncii artistice. Ei își desăvîrșesc pregătirea profesională și teoretică, paralel cu activitatea în teatru. Repertoriul Teatrului de turnee cuprinde deocamdată 26 de lucrări din dramaturgia clasică și contemporană bulgară, piese într-un act de A. Cehov și unele piese într-un act de autori cehi, poloni și romini. Îmbucurător este faptul că teatrul din Rodopi a știut să evite ispita unui repertoriu „ieftin”, ușor realizabil și a dozat alegerea pieselor în funcție și de posibilitățile sale și de răspunderea ce-i revine față de un public sincer iubitor de teatru și care răsplătește cu prisosință, printr-o primire călduroasă, eforturile colectivului artistic.

◆ Competițiile regionale ale echipelor de teatru de amatori, ca și concursul organizat cu prilejul sărbătoririi a o sută de ani de la înființarea primelor cămine culturale din țară, au prilejuit constatări îmbucurătoare în ce privește nivelul general al spectacolelor, ținuta lor. O sporită unitate de stil — care evită totuși monotonia —, un progres vădit atît în materie de concepție regizorală și de interpretare actoricească, cît și în domeniul grimei, costumelor și decorurilor (au dispărut aproape cu desăvîrșire „interiorul”, „fundaful muntos” și „grădina” șablonizate), un repertoriu ales cu grijă, iată trăsăturile dominante ale acestor manifestări artistice. Colectivul teatral al căminului cultural din

satul Bregovo, regiunea Vidin, care a obținut premiul I la concursul național, a dat cu piesa *Neamul Heraților* de scriitorul bulgar Elin-Pelin, un spectacol viu, apreciat de public și de critica de specialitate.

Rodezia

◆ În vara acestui an, a avut loc primul Festival rodezian de teatru, care a întrunit 14 companii de amatori din Rodezia de sud, Rodezia de nord și Nyassa. Donald Jonson, specialist în istoria teatrului și profesor de dicțiune la „Trinity College” din Londra, a prezidat juriul, care a acordat două distincții pentru cea mai bună interpretare masculină și feminină. Succesul Festivalului a fost atât de mare, încât e mai mult ca probabil că el va da impulsul pentru constituirea unei Asociații Dramatice Federale a Rodeziei.

R. P. Polonă

◆ Teatrului polonez îi revine meritul de a fi pus în scenă, primul în lume, piesa lui Leonid Leonov, *Caleașca de aur*. După premiera mondială prezentată pe scena teatrului „Powszechny” din Varșovia, alte două teatre poloneze, cel din Cracovia și cel din Stalinogrod, au montat, la rândul lor, această piesă. Marcind acest important eveniment din viața teatrală a R.P. Polone, presa poloneză a consacrat numeroase articole celor trei spectacole. Revista poloneză de specialitate „Teatr” publică sub semnătura lui Jerzy Koenig, articolul „De trei ori Caleașca de aur”, ale cărui concluzii ni se par deosebit de interesante, cu atât mai mult cu cât și spectatorii din țara noastră vor avea în curând prilejul să vizioneze această piesă.

Referindu-se în primul rând la spectacolul teatrului „Powszechny”, articolul subliniază că întregul spectacol poartă pecetea unei exagerate fidelități din partea regiei față de litera textului. Din această cauză, deși diversele scene sau caractere au căpătat o întrupare scenică conform textului, spectacolul, în totalitatea lui, a pierdut fidelitatea față de *sensurile* piesei. Ceea ce caracterizează întregul spectacol — arată Koenig — este lipsa aceluși fir roșu, menit să reunească toate elementele piesei și să dea viață subtextului. Or, în cazul piesei lui Leonov, subtextul își are o viață proprie, ce se desfășoară adesea dincolo de acțiunea propriu-zis dramatică și uneori chiar împotriva ei. Spectacolul varșovian a lipsit acțiunea de o motivare psihologică, în stare să facă simțite, din-

colo de cuvintele rostite pe scenă, sentimentele oamenilor.

„*Caleașca de aur* la Varșovia — scrie Koenig — a fost o „caleașcă” a aparențelor. Spectacolul a pierdut din subtilitate și finețe, născind discuții în jurul interpretării piesei”.

În legătură cu spectacolul prezentat de Teatrul din Stalinogrod, Jerzy Koenig scrie, printre altele: „...piesei i s-a adăugat aici un element nou: caracterizarea eroilor pornind exclusiv de la faptele săvârșite de fiecare dintre ei”. Această viziune personală a regizorului a determinat însă apariția unor eroi deosebiți de personajele lui Leonov. *Caleașca de aur* pe scena acestui teatru nu mai corespunde textului și, mai ales, sensului acordat de text. După cum subliniază articolul din revista „Teatr”, experiența aceasta este lăudabilă în măsura în care orice experiență în domeniul artei teatrale este binevenit. «Dar — se întreabă Koenig — problema pe care trebuie să o rezolvăm în cazul de față este următoarea: „cît de departe poate fi împinsă o asemenea experiență?”»

După aprecierile cronicarului polonez, meritele unei juste înțelegeri a textului și ale realizării unui spectacol în spiritul inspirației originale revine teatrului din Cracovia, pe scena căruia *Caleașca de aur* a fost fidelă lui Leonov.

Presa poloneză, deși se arată de multe ori aspră la adresa celor trei spectacole, este totuși unanimă în a saluta prezența piesei lui Leonid Leonov pe scenele teatrelor poloneze.

◆ Pentru primele luni ale actualei stagiuni, teatrul din Szerecin pregătește premiera următoarelor piese: *Neapole, orașul milionarilor* de Eduardo de Filippo, *Rentă pe viață* de Al. Fredro și *Tilharul* de Karol Czapka.

◆ Numeroase teatre poloneze au organizat în cursul acestei veri spectacole clasice în aer liber. Astfel, Teatrul de Stat din Opole a prezentat în amfiteatrul natural de la Brzeg, *Romeo și Julieta*. Condițiile scenice ale amfiteatrului — marea deschidere și adincime scenică, numeroasele scări permițând desfășurarea acțiunii pe mai multe etaje — au creat un cadru deosebit de propice prezentării tragediei shakespeariene.

Adaptarea spectacolului la condițiile naturale ale amfiteatrului a impus regizorului Szymon Szurmiej rezolvarea unui număr important de probleme tehnice, dintre care unele destul de dificile, ca: reducerea la minimum a decorurilor și asigurarea unei iluminări potrivite în ciuda luminei zilei. Spectacolul s-a desfășurat

timp de 3 ore și jumătate, pauzele fiind complet eliminate.

Succesul spectacolului *Romeo și Julieta*, care a reunit 12.000 de spectatori, a îndemnat Teatrul din Opole să prezinte în cadrul aceluiași amfiteatru și *Balladyna* de Slowacki. Paralel, teatrul a reluat și spectacolul shakespeareian, de astă dată la amfiteatrul de pe muntele Sf. Anna, în prezența a 10.000 de spectatori.

S.U.A.

◆ În cursul anului 1955, și-a inaugurat activitatea „American Shakespeare Festival Theatre” din Stratford-Connecticut. Proiectată din inițiativa unui grup de entuziaști, construcția noului teatru n-a putut fi desăvârșită, din lipsă de fonduri, decît prin contribuția unui numeros cerc de iubitori ai dramaturgiei shakespeareiene, însumînd aproape 3.000 de oameni, ale căror subvenții au acoperit totalitatea cheltuielilor.

Teatrul are în program organizarea anuală de festivaluri ale dramaturgiei shakespeareiene, care se bucură de deosebită prețuire a cercurilor largi ale populației americane. De altfel, „American Shakespeare Festival Theatre” nu se înscrie ca un caz izolat în viața teatrală a Statelor Unite, în măsura în care numeroase alte formații profesioniste și semiprofesioniste își centrează exclusiv activitatea pe popularizarea dramaturgiei marelui Will.

Dîntre acestea, amintim formația lui „Antioch Arena Theatre” de la Yellow Springs, Ohio, care și-a sărbătorit de curînd cea de a patra aniversare a existenței sale. Acest teatru își propune ca, într-un răstimp de cinci ani, să prezinte toate cele 37 de piese ale lui Shakespeare. Pînă în prezent, pe scena acestui teatru au fost montate: *Macbeth*, *Noaptea regilor*, *Nevestele vesele din Windsor*, *Cum vă place*, *Poveste de iarnă* și altele.

O altă formație, a cărei activitate impune o atenție specială, este „Oregon Shakespearean Festival Association” din Ashland, Oregon. În cursul acestei veri, teatrul și-a deschis cea de a 21-a stagiune, după ce anul trecut, timp de o lună, a prezentat *Macbeth*, *Visul unei nopți de vară*, *Henric al IV-lea* și altele.

La Cambridge, statul Massachusetts, funcționează formația „Brattle Shakespeare Players”. *Othello*, *Henric al IV-lea*, *Mulț zgomot pentru nimic* — iată cîteva din spectacolele pe care acest ansamblu le-a cîerit pînă acum.

Trebuie menționat că activitatea tuturor acestor formații se desfășoară cu precădere în timpul verii, mai frecvent pe scene

deschise decît pe scene „italiene”. Datorită entuziastei munci a animatorilor acestor ansambluri, spectatorul american are prilejul să vizioneze în decursul unei singure veri 17 piese shakespeareiene.

R. D. Germană

◆ Între 9 iunie—30 septembrie, în minunatul cadru natural al ținutului Harz a avut loc, în continuarea unei îndelungi tradiții, „Festivalul German 1956”. Inaugurat în 1903 de către dr. Ernst Wachler — care mai tirziu avea să fie asasinat de hitleriști — ca „teatru popular” destinat să împărtășească germanilor „dramatismul pătruns de specificul național”, renumitul „Teatru de munte” de la Thale a găzduit ani de-a rîndul manifestări artistice deosebit de izbutite. Devenind un adevărat sălaș al dramaturgiei clasice germane, el a îmbogățit, totodată, și tradițiile genului de spectacole în aer liber. Întrerupt succesiv de cele două războaie mondiale și gîtit, în răstimpul dintre ele, de dominația nazistă, firul activității teatrului de la Thale a fost innodat din nou după 1945. În mare măsură, acest lucru s-a realizat grație eforturilor merituosului ansamblu al teatrului de la Quedlinburg, care a refăcut construcțiile distruse în timpul războiului. Tot din inițiativa celor din Quedlinburg, Thale — situat chiar pe linia de demarcație dintre cele două Germanii — a devenit locul de întîlnire al actorilor și regizorilor din R.D.G. și R.F.G. Aceștia colaborează cu bucurie și însuflețire la reprezentațiile din cadrul Festivalului anual. Anul acesta, ciclul de spectacole s-a deschis cu impunătoarea lucrare *Nibelungii* (partea I și II) de Hebbel.

Reprezentațiile au avut loc zilnic (cu excepția zilelor de luni); s-au dat numeroase matinee pentru școlari și cite două spectacole duminică — în total 125 de reprezentații, la care au asistat aproximativ 200.000 de spectatori.

Belgia

◆ În drum spre patrie de la Paris, unde a participat la Festivalul internațional de artă dramatică, ansamblul lui „Deutsches Theater” a poposit cîteva zile la Bruxelles. Cu acest prilej, el a prezentat cîteva spectacole cu *Intrigă și iubire* de Schiller, piesă cu care teatrul a participat și la Festival.

După cum relatează revista belgiană „Eventail”, spectatorii belgieni au vădit un viu interes pentru spectacolele teatrului german, fiind cu deosebire impresionați de

înalta valoare artistică a interpreților.

◆ Spre deosebire de cele mai multe din teatrele capitalei belgiene, care nu și-au redeschis porțile decît acum, în toamnă, „Théâtre de Poche” din Bruxelles a avut anul acesta o stagiune de vară. Ansamblul a prezentat piesa lui Audiberti *Răul te năpădește* (*Le mal court*). În regia lui André Reybaz și în interpretarea lui Monique Verley, Line Jacques, Anrieu, Gilmar și alții, această lucrare — „mixtum compositum” de spirit voltairian și lirism frenetic, potrivit caracterizării ce i-o dă presa belgiană — pare să fi prilejuit un spectacol de calitate.

◆ La „Théâtre du Parc” s-a desfășurat recent un interesant spectacol cu fragmente din cele mai reușite piese prezentate pe scena acestui teatru în cursul stagiunii de iarnă. Prezentarea fragmentelor a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și comentarii pe marginea scenelor interpretate.

R. P. F. Iugoslavia

◆ Odată cu deschiderea noii stagiuni teatrale, Belgradul a dobîndit un nou teatru de satiră: „Televizorul Arici”. Înființat prin inițiativa colectivului redacțional al ziarului satiric „Ariciul”, noul teatru își propune să prezinte scenețe, cuplete, parodii și baleturi comice inspirate din imediată realitate. Teatru va prezenta două-trei spectacole pe săptămîină, îmbogățind programul, de la un spectacol la altul, cu scenețe și cuplete reflectînd cele mai proaspete evenimente. În restul săptămîinii, în cadrul teatrului vor fi prezentate de predilecție filme satirice mai puțin rulate în celelalte cinematografe.

În programul de activitate al noii formații, sînt prevăzute și spectacole speciale organizate în cluburile muncitorești și fabricile din Belgrad.

Australia

◆ La „Teatrul elisabetan” din Sydney, compania de marionete a lui Peter Scriven a prezentat o piesă în mai multe acte, al cărei subiect e inspirat dintr-o legendă străveche a populației băștinașe australiene. Pe scenă, au evoluat marionete mari cît omul, precum și unele — reprezentînd

spirite și ființe imaginare, supraumane — ale căror dimensiuni depășeau pe cele ale oamenilor.

Italia

◆ Compania teatrului „delle Muse” din Roma a reluat, la sfîrșitul stagiunii trecute, comedia *Nu te mai cunosc* de Aldo de Benedetti. Pe scena „Teatrului Mic” din Palermo, a avut loc tot în cursul ultimelor zile ale trecutei stagiuni, premiera mondială a unei noi comedii a lui Giuseppe Achile, *Ostatecul*. Ziarul „Sicilia del Popolo” consideră piesa prezentată „o întimplare profund umană, deși artificioasă în desfășurarea ei, legată de unele premise tematice, pe care autorul s-a limitat să le enunțe, fără să se mai preocupe în suficientă măsură de dezvoltarea lor psihologică”. În continuare, același ziar scrie: „Regia a încercat să suplinească inconsistența materialului dramatic, recurgînd la artificii scenice (voci din afară, joc cu cortina lăsată), secondînd astfel, în limitele teatralității, pe autor, în căutările sale de efecte cinematografice”.

Elveția

◆ Orașul Zúrich a găzduit anul acesta un festival teatral în patru limbi: Italia a fost reprezentată de tînărul ansamblu „Teatro di Venezia”, care a prezentat *La Cameriera brillante* de Goldoni, Franța — de Teatrul Național Popular, cu *Don Juan* de Molière. Compania „Old Vic” a prezentat *Rivalii* de Sheridan, iar gazda — Teatrul din Zúrich — a pus în scenă versiunea originală a piesei *Stella* de Goethe.

India

◆ Între 30 octombrie și 2 noiembrie, se va desfășura la Ahmedabad (India) Conferința Mondială a „Institutului Internațional de Teatru”. Pentru întîia oară, reprezentanții teatrului occidental și ai celui oriental se vor întîlni pe pămînt indian, ca oaspeți ai Centrului Indian al „Institutului Internațional de Teatru”. Pe agenda conferinței, sînt înscrise două probleme: teatrele populare și teatrele pentru tîneret.